

Patroni naszych ulic

Klemens Janicki

Ulica Klemensa Janickiego. Fot. Małgorzata Janiec

Urodził się 17 listopada 1516 roku we wsi „*od Januszka zwanej*” Januszkowo, w okolicach Żnina pod Gnieznem. Przyszły poeta był synem chłopca. Podstawy nauki zdobył w szkole elementarnej w Żninie, a następne – w Kolegium Jana Lubrańskiego w Poznaniu. To właśnie w Akademii Lubrańskiej powstał w latach 1536-1537 pierwszy zbiór utworów poetyckich Klemensa Janickiego – cykl epigramów poświęconych zasługom biskupów polskich – zatytułowany „*Vitae archiepiscoporum Gnesnensium*” – „*Żywoty arcybiskupów gnieźnieńskich*”. Właśnie opieka dyplomaty i humanisty arcybiskupa Andrzeja Krzyckiego, którego Janicki został sekretarzem pozwoliły na rozwój

jego talentu poetyckiego. Mecenat arcybiskupa ułatwił mu start, za co wdzięczny poeta poświęcił swojemu opiekunowi wiele wierszy.

Po śmierci Krzyckiego mecenasem Klemensa Janickiego został wojewoda krakowski Piotr Kmita. Na jego dworze zajmował się urzędową korespondencją. Z inicjatywy nowego protektora powstał kolejny zbiór poezji pod tytułem „*Vitae Regnum Polonorum elegiaco carmine descriptae*” – „*Żywoty królów polskich wierszem pisane*”.

W 1538 roku wyjechał do Padwy, gdzie studiował na wydziale filozoficznym. W lipcu 1540 roku został wyróżniony przez papieża Pawła III laurem poetyckim. Ten laur stanowił dowód międzynarodowego uznania dla jego twórczości. Na uniwersytecie padewskim otrzymał dyplom doktora nauk wyzwolonych i filozofii.

Z powodu choroby – puchliny wodnej – opuścił Włochy. Przybył do Krakowa. Jednak wskutek niedotrzymania przez poetę obietnicy sławienia rodu Kmitów stosunki z mecenasem zostały zerwane. Odtąd poeta zmuszony był utrzymywać się sam. Zamieszkał więc z matką w Gołaszowie koło Olkusa, gdzie objął probostwo.

W 1542 roku w Krakowie ukazał się zbiór jego poezji i epigramów zawierający „*Księgę żalów*”, „*Księgę różnych elegii*” oraz „*Księgę epigramów*”. Klemens Janicki pisał po łacinie. W swojej poezji zawarł wiele nawiązań do poezji antycznej, której twórców uznawał za swoich mistrzów. Wzorami dla

Janickiego byli elegicy rzymscy: Tibullus, Propertiusz i przede wszystkim Owidiusz. Jako pierwszy wprowadził do literatury polskiej elegię, znany od starożytności gatunek liryki wyróżniający się specyficzną formą wiersza. W elegiach okolicznościowych chwalił swoich mecenasów, a także przyjaciół. Jednak najbardziej znane są jego elegie autobiograficzne np. „*O sobie samym dla potomności*”.

Napisał także satyrę na możnowładztwo „*Skarga Rzeczypospolitej*”, patriotyczne epitalamium na ślub króla Zygmunta Augusta i wspomniane już cykle poświęcone królom i arcybiskupom. Klemens Janicki to jeden z najświetniejszych, jak nie najświetniejszy, polski poeta języka łacińskiego doby wczesnego humanizmu. Do perfekcji opanował technikę poetycką.

„*Doszedł do szczytów gruntownego wykształcenia, a w języku greckim i łacińskim osiągnął chwalebny biegłość. Nauką prześcignął swój wiek*” napisał o nim Szymon Starowolski. Klemens Janicki zmarł w styczniu lub w lutym 1543 roku. Jego imieniem nazwano ulicę w Dzielnicy III Prądnik Czerwony, równoległą do ul. Pawła Włodkowica

Małgorzata Janiec
Radna Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Opracowano na podstawie:

E. Kotarski – „*Klemens Janicki*”

T. J. Adamczewscy – „*Kraków, ulica imienia . . .*”

Przeglądy w placówkach edukacyjnych

Marzec i kwiecień to miesiące w których następują coroczne przeglądy placówek oświatowych w dzielnicach w ramach zadań powierzonych. W tym roku Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa postanowił, że w naszej Dzielnicy odbędą się one w dniach od 23 do 25 marca.

W wyznaczonym terminie radni wraz z przedstawicielami Wydziału Edukacji oraz Zespołu Ekonomiki Oświaty udali się na przeglądy gimnazjów, szkół podstawowych i przedszkoli w celu poznania ich potrzeb remontowych do realizacji w roku 2012. Odbite wizyty, po szczegółowych oglądzi-

nach i rozmowach z poszczególnymi dyrektorami, pozwoliły zapoznać się ze stanem technicznym poszczególnych placówek. Dzięki hierarchizacji potrzeb każdej placówki Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony zapoznała się z najważniejszymi ich problemami.

Pozwoli to, w nadchodzących miesiącach podjąć niezbędne decyzje odnośnie rozdysponowania środków finansowych, którymi dysponuje Dzielnica, w celu zaplanowania najważniejszych remontów.

Maciej Kalemba
Przewodniczący Komisji
Edukacji i Kultury
Rady Dzielnicy III
Prądnik Czerwony

Fot. Mateusz Drożdż

Fot. Mateusz Drożdż